

Problem cierpienia

Czy cierpienie ma sens? Hiob biblijny jako archetyp cierpienia człowieka niewinnego. Cierpienie dzieci i zwierząt. Depresja jako suma cierpień. Filozoficzna i teologiczna koncepcja cierpienia jako skutku grzechu pierworodnego - teoria C.S. Lewisa. Logoterapia - usensowienie cierpienia w teorii i praktyce psychiatrycznej E. V. Frankla.

Zło jako problem filozoficzny - zasadnicze rozstrzygnięcia.

1. Zło jako byt (Platon, Schopenhauer)
2. Zło jako nicłość (Parmenides)
3. Zło jako brak, niedoskonałość bytu (św. Augustyn)
4. Zło jako pozór bytu (stoicy)

Zło w doświadczeniu potocznym - próba teorii.

Powszechność zła i jego przedmiotowo-podmiotowy charakter. Zło niesprawiedliwie rozłożone - problem ludzi dobrych dotkniętych złem i ludzi złych unikających kary.

Zło konkretnie - zło amorficzne (bezpostaciowe).

Czy można fascynować się złem - kwestia tzw. „estetyzacji” zła.

Anna Teresa Łukowska doktor nauk humanistycznych w zakresie filozofii, specjalista etyki i bioetyki. Do października 2010 roku adiunkt na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS Lublinie. Obecnie na emeryturze. Przez trzydzieści lat pracy naukowoddydaktycznej wykłady, ćwiczenia i konwersatoria z etyki, bioetyki, etyki ekologicznej, estetyki, filozofii literatury, filozofii kultury i historii filozofii. Autorka programów dydaktycznych do tych dyscyplin filozoficznych.

Zajęcia prowadzone na wszystkich wydziałach UMCS oraz w latach 1994-1998 na Akademii Medycznej w Lublinie na wydziałach: lekarskim, farmacji, stomatologii i na wydziale pielęgniarstwie. Na Akademii Medycznej wykłady i ćwiczenia z etyki i bioetyki.

Autorka kilkudziesięciu artykułów, esejów i recenzji obejmujących tematy-

kę z etyki, bioetyki, estetyki i historii filozofii m.in.:

- „Patologia życia społecznego. Obraz cywilizacji więziennej w prozie Warłama Szalamowa”, w: *Natura a kultura*, Lublin 1995.

- „Moralność a nowoczesność”. W: *Studia Etyczne i Estetyczne*, Lublin 1999.

- „Czy zło jest istotnością?”, w: *Nowoczesność i tradycja*, Lublin 1995.

- „Problem cierpienia w refleksji filozoficznej”, w: *Człowiek nieuleczalnie chory*, Lublin 1997.

- „Zło uniwersalne i zło totalne”, w: *Wartości i antywartości w kontekście przeobrażeń kultury współczesnej*, Lublin 1999.

- „Jakość życia. Dylematy bioetyki skrajnie utylitarystycznej i bioetyki chrześcijańskiej”, w: *Filozofia wobec XX wieku*, Lublin 2004.

- „Na antypodach istnienia. Błażej Pascal o rozpacz i nadziei człowieka”, w: *Colloquia Communia* 1 (76), Lublin 2004.

- „Cierpienie wszechogarniające. List o depresji”, w: *Bariery człowieczeństwa*, Kielce 2008.

W roku 2010 odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.

Spotkanie z filozofem, etykiem i bioetykiem

Dr Anna Teresa Łukowska

Prelekcja z cyklu Skąd zło?

Problem cierpienia

Zapraszamy

Skąd zło?

W Księdze Siódmej „Wyznań” Św. Augustyna czytamy: Gdzież jest więc zło? Skąd i w jaki sposób do tego świata się wkradło? Jaki jest jego korzeń? Co jest jego nasieniem? A może zło w ogóle nie istnieje? Cemu więc boimy się i wystrzegamy tego, czego nie ma? (...) Skąd więc to zło pochodzi? Bo przecież Bóg stworzył wszystkie rzeczy, a będąc dobry stworzył je jako dobre (...). W czym więc było zło?”

Mysterium iniquitatis – niepojęta tajemnica zła, jego istnienie doświadczane przez każdego człowieka, kulminacja zła w wieku XX w postaci „piekła na ziemi” powoduje, że od zawsze dręczy ludzi pytanie o genezę zła i jego naturę. Mroczny ten problem usiłują rozstrzygnąć w zasadzie wszystkie nauki: od filozofii i teologii do socjologii, psychologii, nauk humanistycznych i prawa.

Szczególną wagę dla wierzących ma pytanie o stosunek Boga wobec zła. Pytamy, jak dobry i miłosierny Bóg może pozwalać na zło? Ateiści z faktu istnienia zła w świecie czynią bardzo poważny argument przeciwko istnieniu Stwórcy. Obrona Boga przed ludzkim zarzutem odpowiedzialności za zło znajduje swój filozoficzny wyraz w teodyceach św. Augustyna i Godfryda Wilhelma Leibniza. Ale przekonanie o tym, że cały byt ma fundament w złu, że jest ono

wszechobecne i niezwalczane głosił twórca ateistycznego skrajnego pesymizmu Artur Schopenhauer.

Zło nas dotykające przeżywamy jako cierpienie. I znowu jawi się kwestia: Czy cierpienie jest złem? Czy jest ono nieuniknione? A może jest potrzebne i uszlachetniające jak twierdza niektórzy filozofowie.

Skoro stoimy na gruncie filozofii i teologii, a także potocznej refleksji, to pytamy również, czy istnieje szatan, sama odrażająca kwintesencja zła. Skąd wobec tego od wieku doświadczana przez wielu ludzi fascynacja szatanem, dlaczego sataniści organizują się w sekty, kultywujące krwawe, zbrodnicze rytuały. Trzeba zdawać sobie sprawę, że w niektórych państwach są to sekty półlegalne, a sataniści domagają się pełnej legalizacji jako odrębnej religii.

Bardzo niepokojący jest fakt, że w naszej epoce wojen, obozów koncentracyjnych, pieców krematoryjnych kultura coraz bardziej przesycona jest fascynacją złem. Jeśli znajdują odbiorców krwawe, sadystyczne filmy, literatura, internet, to coś straszego stało się z ludzkością.

Trzeba jednak stale pamiętać, że refleksja nad złem musi współistnieć z refleksją nad dobrem.

Bo, jak twierdził św. Tomasz z Akwinu, aby dojść do istoty zła, trzeba wiedzieć, czym jest dobro.

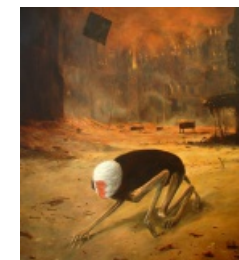

Spotkanie z filozofem, etykiem i bioetykiem

Dr Anna Teresa Łukowska

Prelekcja z cyklu Skąd zło?

Problem cierpienia

Spotkania odbędą się

we wtorek 24 stycznia 2017 r. o godz. 18.00

we wtorek 31 stycznia 2017 r. o godz. 18.00

w galerii sztuki Domu Kultury LSM

w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

Wstęp wolny